

1259.

Na osnovu člana 7 stav 3 Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma ("Službeni list CG", br. 33/14 i 44/18), Ministarstvo finansija donijelo je

PRAVILNIK

O SMJERNICAMA ZA IZRADU ANALIZE I FAKTORIMA RIZIKA RADI SPRJEČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA

("Službeni list Crne Gore", br. 065/18 od 09.10.2018)

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom utvrđuju se kriterijumi za izradu smjernica za analizu rizika radi sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma (u daljem tekstu: smjernice) i faktori rizika od pranja novca i finansiranja terorizma.

Utvrđivanje smjernica

Član 2

U zavisnosti od veličine i sastava obveznika, obima i vrste poslova klijenata, kategorije klijenta, vrste proizvoda, načina komunikacije sa klijentima (upotreba tehnoloških sredstava -interneta, bankomata i sličnih sredstava) i drugih elemenata od značaja za procjenu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma, nadzorni organi iz člana 94 Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma (u daljem tekstu: Zakon), utvrđuje smjernice.

Smjernicama iz stava 1 ovog člana bliže se uređuje izrada analize rizika, kojom obveznik utvrđuje procjenu rizičnosti, pojedinog klijenta, grupe klijenata, države ili geografskog područja, poslovnog odnosa, transakcije ili proizvoda, usluga i distributivnih kanala, na osnovu faktora rizika od pranja novca i finansiranja terorizma i rezultata nacionalne procjene rizika.

Na osnovu smjernica nadzornog organa obveznik donosi interni akt za analizu rizika radi sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma i faktore rizika od pranja novca i finansiranja terorizma.

Smjernicama se utvrđuje sadržina internog akta iz stava 3 ovog člana, i to:

- 1) način utvrđivanja mogućnosti poslovanja sa klijentom;
- 2) procjena rizičnosti grupa i klijenata;
- 3) način utvrđivanja rizičnosti proizvoda i usluga, sa aspekta, sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma;
- 4) način identifikacije klijenta;
- 5) praćenje poslovnog odnosa i kontrole transakcija nadzor nad računima i transakcijama klijenta;
- 6) sprječavanje upotrebe novih tehnologija u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma (odnosi se na banke i druge finansijske institucije);
- 7) upravljanje rizicima u oblasti pranja novca i finansiranja terorizma, kojima su obveznici izloženi; i
- 8) program obuke zaposlenih.

Procjena rizičnosti klijenta

Član 3

Na osnovu smjernica obveznik procjenjuje stepen rizičnosti klijenta zavisno od faktora rizika, na osnovu kojeg odlučuje o daljem poslovnom odnosu sa tim klijentom.

Faktori višeg rizika

Član 4

Smjernicama se utvrđuju faktori višeg rizika, i to:

- 1) faktori višeg rizika za klijenta:
 - a) kada se vrši utvrđivanje i provjera identiteta klijenta u odsustvu;
 - b) ako se poslovni odnos sprovodi pod neuobičajenim okolnostima;

- c) klijenti koji žive u državama navedenim u tački 3 ovog Člana;
 - c) klijenti koji nijesu rezidenti;
 - d) pravna lica ili aranžmani (trustovi) koji obavljaju djelatnost pružanja usluga čuvanja i upravljanja imovinom;
 - e) privredna društva u čijoj su vlasničkoj strukturi umjesto stvarnih vlasnika nominalno upisani ovlašćeni zastupnici ili čije akcije glase na donosioca;
 - f) pravna lica i privredna društva čija je djelatnost povezana sa gotovinskim transakcijama;
 - g) ako je vlasnička struktura pravnog lica ili privrednog društva neuobičajena ili složena s obzirom na prirodu njegove djelatnosti;
- 2) faktori višeg rizika u poslovnim odnosima, transakcijama, uslugama, distributivnim kanalima ili za proizvode:
- a) privatno bankarstvo;
 - b) proizvodi ili transakcije koje omogućavaju prikrivanje identiteta klijenta, odnosno anonimnost klijenta;
 - c) indirektni poslovni odnos ili transakcija;
 - d) novi proizvodi i novi poslovi, uključujući nove mehanizme isporuke, i upotreba novih tehnologija za nove i postojeće proizvode;
- 3) faktori višeg rizika koji se odnose na određenu državu odnosno geografsko područje:
- a) države koje su na osnovu izvještaja relevantnih međunarodnih institucija (npr. Financial Action Task Force: u daljem tekstu: FATF i Committee of Experts on the Evaluation of Anti- Money Laundering Measures and the Financing of Terrorism, u daljem tekstu: MONEYVAL-a) o zajedničkoj evaluaciji identifikovane kao države koje nemaju efikasan sistem borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma;
 - b) države u kojima je utvrđen visok nivo korupcije i drugih kriminalnih aktivnosti;
 - c) države prema kojima su uvedene sankcije, embargo ili slične mjere;
 - d) države koje pružaju novčanu pomoć ili podršku terorističkim aktivnostima ili imaju određene terorističke organizacije koje djeluju u njihovoj zemlji.

Nadzorni organi mogu u smjernicama iz člana 2 stav 1 ovog pravilnika, utvrditi i druge faktore višeg rizika od pranja novca i finansiranja terorizma, zavisno od specifičnosti određene oblasti za koju utvrđuju smjerinice.

Faktori nižeg rizika

Član 5

Smjernicama se utvrđuju faktori nižeg rizika, i to:

- 1) faktori nižeg rizika sa klijentom, ako je klijent:
 - a) državni organ ili organ lokalne samouprave i drugo pravno lice koje vrši javna ovlašćenja;
 - b) privredno društvo ili drugi oblik obavljanja privredne djelatnosti koje vrši javna ovlašćenja a koje se kotiraju na berzi i koji podliježu obavezi dostavljanja informacija prema pravilima berze ili u skladu sa propisima koji uvode obavezu transparentnosti stvarnog vlasnika tog društva;
 - c) sa geografskog područja koje spada u manje rizična u skladu sa tačkom 3 ovog stava;
- 2) faktori nižeg rizika u poslovnim odnosima, transakcijama ili za proizvode:
 - a) polise životnog osiguranja kada su premije niske;
 - b) polise penzionog osiguranja ako ne postoji mogućnost ranijeg otkupa polise koja se ne može iskoristiti kao osiguranje odnosno kolateral;
 - c) penzioni sistem koji obezbjeđuje, odnosno osigurava penzije zaposlenima u slučajevima gdje se doprinosi uplaćuju oduzimanjem od zarade, a pravila sistema ne dozvoljavaju prenos udjela;
 - d) finansijski proizvodi i institucije koje pružaju utvrđene i ograničene usluge određenom tipu klijenta, u svrhu povećanja pristupa finansijskoj inkluziji;
 - e) proizvodi kod kojih rizik od pranja novca i finansiranja terorizma zavisi od drugih faktora, kao što su ograničenja iznosa elektronskog novca ili transparentnost vlasništva;
- 3) faktori nižeg rizika koji se odnose na određenu državu odnosno geografsko područje:
 - a) ako su te države članice Evropske unije;

- b) države imaju efikasan sistem borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma, prepoznat od strane FATF-a;
- c) države u kojima je utvrđen nizak stepen korupcije i drugih kriminalnih aktivnosti;
- d) države koje sprovode preporuke FATF-a za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma i za koje se sprovodi kontrola usklađenosti sa ovim preporukama.

Praćenje politički eksponiranih lica

Član 6

Smjernicama se utvrđuje postupak praćenja poslovnog odnosa i kontrole transakcija, koje obavlja politički eksponirano lice, posebno imajući u vidu svrhu i namjenu transakcije kao i usklađenost sa njegovim uobičajenim poslovanjem.

Prestanak važenja

Član 7

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o smjernicama za izradu analize i faktorima rizika radi sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma ("Službeni list CG", broj 53/14).

Stupanje na snagu

Član 8

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 02-15048/1

Podgorica, 27. septembra 2018. godine

Ministar,

Darko Radunović, s.r.